

Innhold

Forord	11
Kapittel 1	
Når studieleder skal få én pluss én til å bli komplementerende kunnskap	15
<i>Bodil Kjesbo Risøy</i>	
Innledning	15
Rapporter om kvalitet i lærerutdanning	17
Partnerskap i lærerutdanningene – et kunnskapsgrunnlag ...	18
Praksisopplæring i lærerutdanninger i Norge; en forskningsoversikt	19
Sluttrapport fra den internasjonale rådgivingsgruppen	20
Fellestrekk fra rapportene	21
Metodologisk tilnærming	21
Presentasjon av funn	22
Kvantitative funn	23
Kvalitative funn	23
Studieleders mulighetsvindu for et tettere samarbeid for helhetlige utdanninger	25
Komplementerende kunnskap	30
Litteratur	32
Kapittel 2	
Sammen om praksisnær profesjonsutdanning	34
<i>Margareth Eilifsen og Bodil Kjesbo Risøy</i>	
Innledning	34
Forholdet mellom teori og praksis	35
Sammenheng mellom praksisopplæring og teoriundervisning	37
Metodologisk tilnærming og funn fra undersøkelsen	40

Delte stillinger mot symmetrisk kunnskapsforståelse	45
Muligheter for bedre sammenheng mellom teori og praksis . .	49
Litteratur	50

Kapittel 3

Observasjonspraksismodellen – en ny arena for observasjonspraksis i grunnskolelærerutdanningene	52
--	-----------

Solveig Kalgraf og Bodil Kjesbo Risøy

Innledning	52
Litteraturgjennomgang	54
Observasjonspraksismodellen	56
Metodologisk tilnærming	59
Gjennomføring	60
Datainnsamling	61
Studentenes erfaringer med OPM	63
«Å være bare lærende»	64
Å lære metoder	64
Å erfare sammenheng	65
OPM i lys av studentenes erfaringer	66
«Å være bare lærende»	66
Å lære metoder	67
Å erfare sammenheng	68
OPM som en ny praksisarena	70
Litteratur	72

Kapittel 4

Å vere herre i eige hus!	75
---	-----------

Kritisk refleksjon som verktøy for sjølvdanning av profesjonsidentitet for lærarstudenten

Siv Kristin Yndestad Borgen

Innleiing	75
Den gode lærar = den profesjonelle lærar?	75
Lærarprofesjonalitet	77
Danning av profesjonsidentitet	79
Om danning av profesjonsidentitet i praksisfellesskap	80
Korleis vere herre i eige hus?	85
Rammer, prosessar og retningar for danning og utvikling	85
Å vere herre i eige hus	89
Litteratur	90

Kapittel 5**Hvordan læreres kunnskapsutvikling kan**

endre yrkespraksis	93
<i>Christine Hope og Gerd Grimsæth</i>	
Innledning	93
Dembra og Lesson Study som utgangspunkt for utviklingsprosjektet	94
Om Dembra	94
Om modellen Lesson Study	95
Teoretiske perspektiver knyttet til Dembra og Lesson Study	95
Profesjonsutvikling i yrket	95
Teoretisk grunnlag for Dembra	97
Teoretisk grunnlag for modellen Lesson Study	98
Metodisk tilnærming	99
Gruppeintervju	99
Analyseprosessen	100
Utvikling av praksis knyttet til Dembra og Lesson Study	101
Å fremme demokratiske holdninger gjennom arbeidsmåter ..	101
Å fremme demokratiske holdninger gjennom lærerens tilbakemelding til elevene	102
Å fremme demokratiske holdninger – en prosess	103
Utvikling av praksis knyttet til LS	103
Planleggingsfasen	104
Observasjonsfasen i LS	105
Analysefasen	105
Hvordan kan praksis utvikles?	105
Ny innsikt kan utvikle praksis	108
Litteratur	108

Kapittel 6**Korleis kan norsklæraren bidra til at barn og unge**

utviklar kompetanse om berekraft?	111
<i>Nina Goga og Ingeborg Strandos</i>	
Berekraftig utvikling som tverrfagleg tema i skulen og i grunnskulelærerutdanningane	111
Korleis skal grunnskulelærerutdanningane ta ansvar	114
Arbeid med litteratur i eit berekraft perspektiv	116
Frida Nilssons barneroman <i>Ishavspirater</i> (2015)	116
Korleis elevar på 6. trinn samtala om <i>Ishavspirater</i>	118

Litteratursamtalen som støtte i arbeidet med berekraftig utvikling i norskfaget	122
Litteratur	124

Kapittel 7

Nå vil jeg heller være brannmann!	127
--	-----

Pølsetjuvens potensial for livsvalg og livsmestring

Gro Ulland

Innledning	127
En pølsetjuv i skvis	128
Tilgang gjennom bilder og tekst	130
Tilgang gjennom samtale	132
Dialogisk høytlesning av <i>Pølsetjuven</i>	133
Livsmestring på dagsordenen	137
Litteratur	139

Kapittel 8

Konstruktiv uro i klasserommet	141
---	-----

Arbeid med læringsgrupper for elevers helhetlige lærelyst

Vibecke Moldestad

Innledning	141
Aksjonslæring som metode	143
Læring er deltakelse, kommunikasjon og handling	144
Hva er læringsgrupper?	145
Å arbeide i læringsgrupper – gjennomføring og funn	147
Individet og gruppen	147
Samspill	148
Demokrati og medvirkning	149
Mestring	150
Konstruktiv uro	151
Lærerrollen	152
«Vi skal få det til, vi hjelper hverandre»	152
Litteratur	154

Kapittel 9

Mangfold som pedagogisk gave	155
<i>Fargespill-metodikk – arbeid med flerkultur i skole og barnehage</i>	
<i>Tjalve Gj. Madsen</i>	
Innledning	155
Metodologisk tilnærming til prosjektet	158
Mangfold som egenverdi og en ressurs	161
Anerkjennelse, gjensidighet og respekt	165
Mangfold som en metodisk posisjon	167
Keiserens nye klær?	172
Fargespill-metodikk – en pedagogikk for håp	173
Litteratur	174

Kapittel 10

Du ser det ikke før du tror det!	177
<i>Om tverrprofesjonelt samarbeid i utdanning av grunnskolelærere</i>	
<i>Margareth Eilifsen, Astrid Synnøve Litland, Bodil Kjesbo Risøy og Ragnhild Sollesnes</i>	
Innledning	177
Behovet for samhandling	178
Teoretisk referanseramme for samarbeid på tvers av profesjoner .	181
Tverrprofesjonelt seminar som intervensjon i aksjonslæring	182
Å møte barn i utsatte livssituasjoner	186
Samundervisning, samhandling og samarbeid	189
Litteratur	190

Forfatterpresentasjoner	193
--------------------------------------	-----

Stikkord	196
-----------------------	-----